

Nierstenen vergruizen

ESWL-behandeling

Algemeen

U heeft nierstenen in uw nieren en/of urineleider. De uroloog heeft met u afgesproken uw nierstenen te verwijderen door deze te vergruizen met de niersteenvergruizer (ESWL-behandeling). Een niersteenvergruizer is een apparaat dat de nierstenen met schokgolven kapot trilt. Er ontstaan kleinere steentjes: gruis. Dit gruis plast u later uit. In deze folder vindt u meer informatie over de behandeling.

Afspraak maken

Als u gezien bent door een uroloog in het Slingeland Ziekenhuis, dan is de afspraak voor de behandeling al gemaakt op de polikliniek Urologie.

Doorgestuurd door een uroloog van een ander ziekenhuis

Bent u doorgestuurd door een uroloog van een ander ziekenhuis? Belt u dan eerst de Inschrijfbalie van het Slingeland Ziekenhuis op telefoonnummer (0314) 32 97 01. De medewerker van de Inschrijfbalie schrijft u in bij het Slingeland Ziekenhuis. Of controleert uw gegevens als u al wel ingeschreven staat. Houd uw verzekeringspasje en identiteitsbewijs bij de hand. De medewerker van de Inschrijfbalie verbindt u vervolgens door naar de polikliniek Urologie voor het maken van de afspraak.

Vorbereiding

Controle van urine

Voordat de behandeling kan plaatsvinden, moet uw urine worden gecontroleerd. U mag namelijk geen urineweginfectie hebben op het moment van de behandeling. Een medewerker van de polikliniek Urologie vertelt u wat u hiervoor moet doen.

Bloedverdunnende medicijnen

Indien u bloedverdunnende medicijnen gebruikt, heeft de uroloog met u besproken wanneer u met deze medicijnen moet stoppen en wanneer u hier na de behandeling weer mee kunt beginnen.

Let op: als u onder controle bent bij de trombosedienst, meldt u dan zelf aan de trombosedienst dat u deze behandeling krijgt en wanneer de behandeling plaatsvindt.

Bij gebruik Sintrom Mitis of Marcoumar

Gebruikt u de bloedverduuners Sintrom Mitis of Marcoumar? Dan dient u een uur voor de behandeling bloed te laten prikken bij Laboratorium Afname (route 48, begane grond). Uw bloed mag namelijk niet te dun zijn omdat dit de kans op een bloeding vergroot.

Bij andere bloedverdunnende medicijnen is het niet nodig van tevoren uw bloed te laten prikken.

Pacemaker of ICD-kastje

Bent u in het bezit van een pacemaker of ICD-kastje? Meldt u dit dan bij de uroloog.

Eten en drinken

Vier uur voor de behandeling mag u niet meer eten en drinken.

Heeft u suikerziekte? Dan dient u zeer waarschijnlijk uw medicatie aan te passen. Als u hier vragen over heeft, kun u contact opnemen met degene die u behandelt voor suikerziekte (uw huisarts of internist).

Pijnstilling

Een à twee uur voor de behandeling gebruikt u de volgende pijnstilling:

- Diclofenac, 100 mg, als zetpil. Het recept voor deze zetpil heeft u van de uroloog gekregen. Gebruik de zetpil volgens de gebruiksaanwijzing.
- Paracetamol, 2 x 500 mg in tabletvorm. Paracetamol kunt u zelf kopen bij de drogist of apotheek. De paracetamol neemt u volgens de gebruiksaanwijzing in.

Vervoer

U mag na de behandeling niet zelf met de auto naar huis rijden. Zorg er daarom voor dat iemand u na de behandeling naar huis kan brengen.

Wat neemt u mee

- Een geldig legitimatiebewijs: paspoort, identiteitskaart, rijbewijs of vreemdelingenkaart. Komt u voor het eerst naar het Slingeland Ziekenhuis of zijn uw gegevens gewijzigd? Meldt u zich dan vóór uw afspraak bij de Inschrijfbalie in de centrale hal.
- Uw actuele medicatieoverzicht. Dit overzicht is verkrijgbaar bij uw eigen apotheek. Neem eventueel ook uw medicijnen in de originele verpakking mee.
- Reserve-ondergoed. Uw ondergoed wordt nat tijdens de behandeling.
- Eventueel muziek (MP3-speler, iPod). U kunt dan muziek luisteren tijdens de behandeling.

De behandeling

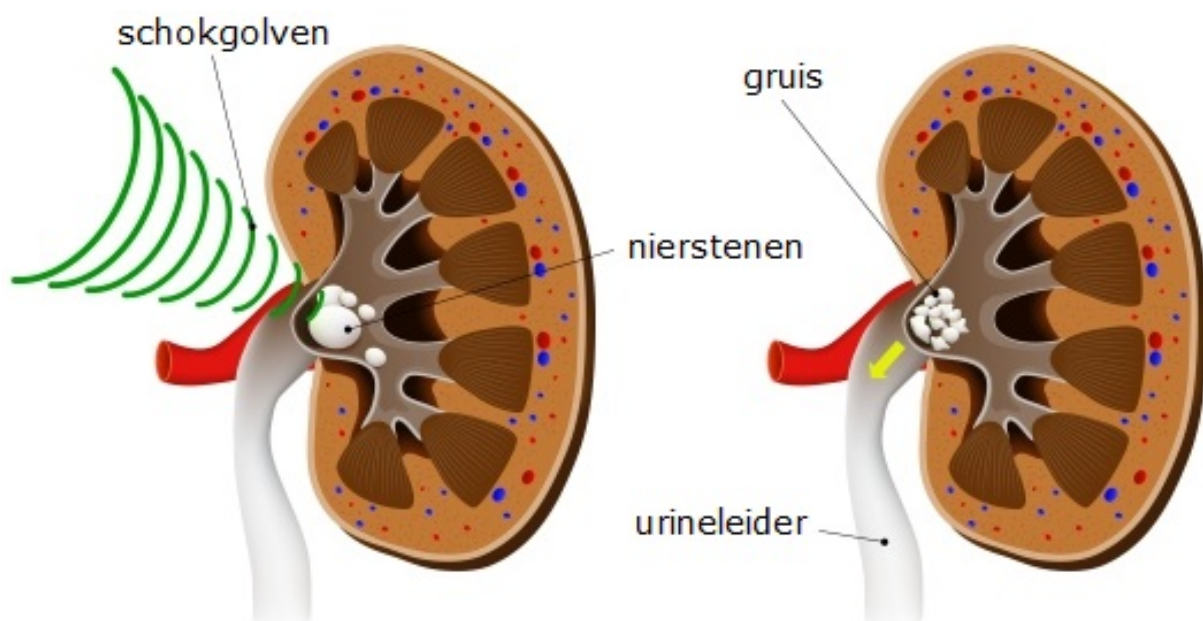
Een gespecialiseerd verpleegkundige ontvangt u op de polikliniek Urologie. U krijgt van hem/haar een lang schort dat u tijdens de behandeling draagt. In de kleedruimte kunt u zich omkleden.

In de behandelruimte gaat u op de speciale behandeltafel liggen. De behandeltafel is een soort hangmat, gevuld met een laagje water. Met behulp van röntgendoorlichting of echografie zoekt de verpleegkundige de exacte positie van de steen. Zodra de juiste plaats is bepaald, krijgt u een siliconen ballon tegen uw lichaam. In deze ballon zit een element dat schokjes veroorzaakt. De schokjes verplaatsen zich via het water op de behandeltafel en uw lichaamswater naar de nierstenen. De kracht van de schokjes neemt steeds toe. Door de kracht van de schokjes op de niersteen ontstaan er breukjes in de niersteen. De niersteen valt uiteindelijk in kleine stukjes uiteen, waarna u ze kunt uitplassen.

De schokjes kunnen pijnlijk aanvoelen. Als het te pijnlijk wordt, waarschuw dan even. De verpleegkundige kan in dat geval de kracht van de schokken aanpassen. Het is belangrijk dat u stil blijft liggen tijdens de behandeling en rustig blijft ademen. Op de röntgen- of echobeelden bekijkt de verpleegkundige regelmatig of de stenen goed worden geraakt. Na 3000 tot 4000 schokjes is de behandeling klaar.

Tijdens het vergruizen is niet altijd direct te zien of de behandeling is gelukt. Dit wordt duidelijk tijdens uw controleafspraak.

De schokgolven hebben alleen invloed op de niersteen. Uw nieren, urineleiders en andere organen raken niet beschadigd.

Afbeelding: vergruizen van nierstenen in de nier

Duur van de behandeling

De behandeling duurt 45 tot 75 minuten. Dit is afhankelijk van de grootte en de plaats van de nierstenen.

Na de behandeling

Na de behandeling mag u direct weer naar huis.

Door op de dagen na de behandeling veel te bewegen en veel te drinken valt de niersteen sneller uiteen in kleinere steentjes. Forceert u dit echter niet. Als u pijn voelt in de flank, stop dan met drinken. Als de pijn weg is, kunt u weer drinken.

Het volledig uitplassen van steengruis kan enkele weken duren.

Bijwerkingen/complicaties

Na de behandeling kunnen de volgende bijwerkingen/complicaties optreden:

- Sommige patiënten krijgen na de ingreep lichte koorts. Dit is vrij normaal. Waarschuwt u de uroloog als u meer dan 38,5 °C koorts heeft.
- U kunt last krijgen van pijn/kramp in uw zij, die uitstraalt naar uw onderbuik (koliekpijn). Dit komt omdat de vergruisde steen langs de natuurlijke weg wordt uitgeplast. U heeft een recept meegekregen voor pijnstillers. Als hiermee de pijn niet vermindert, kunt u contact opnemen met de uroloog.
- Door de behandeling en het steengruis kan de binnenkant van de nier en de urineleider licht beschadigen, waardoor uw urine bloederig kan zijn. Dit is niet erg, zolang u er geen koorts bij krijgt. Door per dag 1,5 tot 2 liter vocht te drinken wordt dit minder.

Als er complicaties optreden wanneer u weer thuis bent, kunt u contact opnemen met de secretaresse van de polikliniek Urologie. Buiten kantoor tijden en in het weekend kunt u contact opnemen met de dienstdoende arts via (0314) 32 99 11.

Als u voor behandeling doorgestuurd bent door een uroloog van een ander ziekenhuis, dient u contact op te nemen met uw eigen ziekenhuis.

Controle

Ongeveer twee weken na de behandeling heeft u een controleafspraak bij de uroloog. Voorafgaand aan deze controleafspraak laat u een röntgenfoto maken op de afdeling Radiologie. De uroloog bespreekt aan de hand van de röntgenbeelden het resultaat van de behandeling met u.

Vooraf bij grotere stenen komt het voor dat de steen niet volledig is vergruisd. Een herhaling van de behandeling kan noodzakelijk zijn.

Bent u doorgestuurd door een uroloog van een ander ziekenhuis? Dan heeft u uw controleafspraak bij de uroloog in uw eigen ziekenhuis. Neem zelf contact op met de polikliniek om een controleafspraak te maken.

Zwangerschap

Omdat tijdens de behandeling gebruik wordt gemaakt van röntgenstraling is het belangrijk te weten of u in verwachting bent. Neemt u contact op met de polikliniek Urologie als u (mogelijk) zwanger bent.

Pacemaker/ICD

Heeft u een pacemaker of een ICD? Meld dit dan aan de uroloog. Deze zal bepalen of de behandeling door kan gaan.

Bij verhindering

Bent u op het afgesproken tijdstip verhinderd, belt u dan zo snel mogelijk naar de polikliniek Urologie, telefoonnummer (0314) 32 95 72. Er kan dan een andere patiënt in uw plaats komen. Met u maken wij meteen een nieuwe afspraak.

Vragen

Heeft u nog vragen, stelt u ze dan bij uw bezoek aan de polikliniek Urologie of neem telefonisch contact met ons op. Wij zijn op werkdagen van 08.30-16.30 uur bereikbaar op telefoonnummer (0314) 32 95 72.

Uw privacy en onze geheimhouding

Om u de beste zorg te kunnen geven, hebben wij gegevens van u nodig. Deze gegevens leggen wij digitaal vast en beveiligen wij goed. Wij gaan zorgvuldig om met deze gegevens en houden ons aan de wet- en regelgeving. Dit betekent onder andere dat al onze medewerkers een geheimhoudingsplicht hebben en u als patiënt recht heeft op privacy. Uitgebreide informatie over uw privacy, rechten en plichten vindt u in de folder '[Uw rechten en plichten als patiënt](#)'. Deze folder kunt u raadplegen op folders.slingeland.nl.